

Verksamhetsberättelse för Åkersberga Trädgårdssällskap

2019-01-01 – 2019-12-31

Åkersberga Trädgårdssällskaps syfte är:

Att under trivsamma former öka vårt kunnande om trädgård

Åkersberga Trädgårdssällskap är anslutet till Riksförbundet Svensk Trädgård, vilket bl.a. innebär att medlemmarna får tidningen Hemträdgården och fri rådgivning per telefon.

Medlemmar: Vid utgången av år 2019 bestod Åkersberga Trädgårdssällskap av 481 Medlemmar varav 104 familjemedlemmar (år 2018 var det 501 varav 115 fam.medl. boende på samma adress). Medlemsavgiften var 320 kr/år plus 50 kr för familjemedlem.

Styrelsefunktioner

Ordförande	Lennart Froby
Vice ordförande	Elisabet (Lisa) Berglund Kristoffersson
Kassör	Marianne Åhlén
Sekreterare	Elsy Nilsson
Ledamot	Ingalill Tauson
Ledamot	Åke Strid
Suppleant	Margaretha Nilsson
Suppleant	Lars Valentin
Valberedning	Elisabeth (Bettan) Andersson, sammankallande Hans Sköld
Revisor	Jan Lindell
Revisorssuppleant	Erik Jansson

Därtill har alla gruppledare varit adjungerade till styrelsen.

Styrelsemöten: Styrelsen har under 2019 haft 9 protokollförda styrelsemöten.

Upplysning och information: Åkersberga bibliotek, lokaltidningarna *Mitt i* och *Kanalen*, föreningens Hemsida www.abts.se med flera har annonserat och skrivit om Trädgårdssällskapets aktiviteter.

Programaktiviteter/föredrag under 2019 i samarbete med Vuxenskolan, Åkersberga Växtförsäljning och Åkersberga Bibliotek.

Torsdag 14 februari, *Bokashi-kompostering*. Torill Findeisen visade och berättade, Länsmansgården.

Tisdag 5 mars, *Älskade pelargoner*. Anita Österlund gav odlingsråd och visade pelargoner. På Biblioteket.

Tisdag 19 mars, *Årsmöte på restaurang Solbrännan* i Österskär.

Onsdag 24 april, *Häckar*, Ann-Catrin Thor om sortval, planering och plantering. Åkersberga Växtförsäljning

Söndag 28 april, *Vårstädning* i visningsträdgården.

Lördag 11 maj, *Jordprovning*. Åkersberga Växtförsäljning

Torsdag 16 maj, *Medlemskväll* på Åkersberga Växtförsäljning

Söndag 2 juni, *Vårmarknad* på Länsmansgården

Söndag 16 juni, *De vilda blommornas dag*, utflykt med Åke Strid till Näsudden

Söndag 16 juni, *Barnens Dag* på Länsmansgården

Söndag 30 juni, *Rosor och pioner*, guidad visning i trädgården på Länsmansgården

Söndag 25 augusti, *Kanalens Dag*, medverkan och visning av våra produkter

Söndag 1 september, *Höstmarknad* med skördefest i visningsträdgården

Lördag-söndag 21-22 september, *Äpplets Dag* på Åkersberga Växtförsäljning

Tisdag 8 oktober, *Växter som ger glädje på flera sätt*, Inger Palmstierna berättade, Åkersberga Växtförsäljning

Söndag 20 oktober, *Höststädning* i visningsträdgården

Måndag 25 november, *Trädgårdar i Sydafrika*, Åke Strid visade bilder och berättade, Åkersberga bibliotek

Lördag-söndag 14-15 december, *Julmarknad* i växthuset på Länsmansgården

Vi har haft **besök** av trädgårdsföreningar och även varit på besök i andra trädgårdar.

Vi **samarbetar** med Studieförbundet Vuxenskolan, Åkersberga Växtförsäljning, Åkersberga Konstförening, Österåkers Biodlarförening, Naturskyddsföreningen med Natursnokarna, Åkersberga Bibliotek och Hembygdsföreningen. Samarbetet innebär ett givande utbyte av erfarenheter, tips och kunskaper. Dessutom har flera gemensamma aktiviteter genomförts.

Åke Strid har lett en studiecirkel i botanik under vintern. Tio deltagare har fått intressant kunskap under sex givande träffar.

Åke har även byggt ett extra fack för kvistar och grenar vid komposten.

Visningsträdgården

Länsmansgården med visningsträdgård är i ständig utveckling. Under året har belysning av träd och längs gångar tillkommit, vilket gör trädgården sevärd även kvällstid.

Ett planteringsbord avsett för rullstolsbundna har införskaffats och placerats vid stenutställningen.

Dammen har omvandlats till mosse med torv och passande växter som blir fler efterhand.

Ett experiment med att plantera olika sorter av pil har inletts. Dessa är tänkta att kunna användas till växtstöd, korgflätning och eventuellt staket.

Verksamheten i trädgården drivs som studiecirklar vilka innehåller många praktiska inslag, såväl planering som odling och rensning. Alla hjälps åt men är indelade i grupper efter intresse. Inom gruppen väljer man växter, planterar, sköter och skördar. Meningen med detta är att inspireras samtidigt som man lär sig av varandra. Alla grupperna träffas torsdag förmiddag ungefär mellan kl.10 och 13 under säsong. Alla arbetar efter sin förmåga och vi avslutar med eget fika och trevligt "eftersnack". Alla är välkomna!

Arbetsgruppernas redovisning för 2019

Barnens trädgård: Den gångna säsongen har det varit lite mindre aktivitet i skolornas pallkrageodling. En skola avstod och en skola som skulle odla tappade bort det i slutet av terminen – har dock meddelat att de återkommer nästkommande säsong. Vi märker att trädgården är ett populärt utflyktsmål för skolor och förskolor även om man inte vill ha egen odling och när vi har vår arbetsdag på torsdagar är det alltid någon eller några barngrupper där.

Vi har satsat på att lära ut kompostering och ämnar fortsätta med det. För ändamålet har vi inhandlat en trälåda som innehåller diverse material att använda när man ska analysera en kompost och se hur den mår och fungerar. Vi har också köpt lite småredskap i "barnstorlek".

Riksförbundet Svensk Trädgård har projekterat en riksomfattande satsning på odling i skolor och förskolor där vi som pilotförening kommer att delta som stöd under den utbildning intresserad personal kommer att få. En förskola i kommunen har nappat och deltagit i en utbildningsdag. Även om denna odling inte ska ske i vår trädgård utan på skolor och förskolor är det spännande att se utfallet.

Grönsaksgruppen: Vi startade säsongen i februari med planering och fröbeställning. Förgroning av tomater, paprika och chili gjordes i mars och i april av gurka, pumpa och squash.

Odlingsytorna gödslades och grävdes. Under maj såddes olika grönsaker och förgrödda plantor sattes i växthuset. Ogräsrensning och vattning hela sommaren. Till höstmarknaden i september skördades alla grönsaker och såldes.

Örtagården: Örtagårdsgruppen började med inomhusträff för att bestämma vilka fröer som skulle sås. I år sådde vi bara basilikor och några kryddväxter. Utearbetet startade som vanligt i början av april med röjning och rensning. Senare tillkom klippning av isop- och lavendelhäckarna, omplantering av gamla perenner och jordförbättring. På hösten sattes många lavendelsticklingar som övervintrat i ladan och som senare skall planteras som häck. I år fick vi ett värdefullt tillskott av växter som hämtades hos Svengunnar Ryman i Tierp. Det var flera nya myntor, munkhätta (gammal kryddväxt, giftig) peloriaformen av gulsporre, flera nepetor och Salvia heamatodes (hjärtmedicin). Ställningar för hundrovor och vialer tillverkades.

Annuellgruppen: Rabatten år 2019 kallade vi "Giftig ricin, listig räv". Färgerna skulle utgå från ricinen och räsvansen med mycket mörka röda färger. Mot detta hade vi blå blommor i mörka och ljusa nyanser samt inslag av orange.

Vi försökte begränsa antalet sorter och sådde bara 32 st. Då vissa inte hade så många frön och en del inte grodde så bra blev det ganska få plantor av vissa sorter. Vi hade färre plantor än vanligt.

Utplantering av 610 plantor skedde 3 juni. Därefter arbetades med vattning, rensning, ansning och uppbindning. I slutet av juli var rabatten i sitt vackraste flor.

Rosengruppen: Vi började med att beskära de flesta rosorna ganska mycket, tillförde kogödsel och kompost. Tre nya rosor utan namn som vi fått som gåva planterades. Vi hade vissa problem med bladlöss och steklar, en evig kamp. Den torra sommaren krävde mycket vattning som gav resultat i en rik blomning i juli.

Dahliagruppen: Dahliaknölarna övervintrade i jordkällaren precis som föregående år med blandat resultat. De knölar som klarat sig planterades i krukor och ställdes i växthuset. Några sorter som vi hade många av såldes på Vårmarknaden. De flesta av de dahlior vi planterade i rabatten hade vi förplanterat hemma. Vi kompletterade även med några nya sorter och det tillsammans med att vi gödslat rabatten under hösten gjorde att vi hade en underbar dahliarabatt under sommaren. Efter frosten togs knölarna upp och lades i växthuset för att torka för att sedan packas i backar med torvmull för vinterförvaring i jordkällaren.

Perenngruppen: I denna grupp ingår fyra rabatter, vårblostande, sommarblom, höstblom och clematisrabatt. Alla dessa behöver viss förnyelse varje år förutom det vanliga underhållet. I år har en grupp jobbat särskilt med clematisrabatten. Vi har gjort en del omplanteringar och en del nyplanteringar och hoppas att rabatten kommer att visa ny prakt i sommar. Men som med all trädgård, den blir aldrig riktigt klar utan förbättras ständigt.

Rhododendronrabatten har inte riktigt kommit igång efter flytten från parkeringen men med gödning och ansning hoppas vi den kommer att akklimatisera sig. Vi har även fyllt på med mera rhododendronjord och lagt torvblock i vardera rabattände för att behålla fuktighet.

Pionrabatten får gödning varje år och med rensning och växtstöd blev den även i år fantastiskt fin med alla olika färger i ymnig blom.

Ett stort tack till alla medlemmar för hjälp, inspiration och samverkan under året 2019

Åkersberga mars 2021

Lennart Froby

Ordförande Åkersberga Trädgårdssällskap